

21.11.2016

Julkinen

Kokoustiedot

Aika 21.11.2016 maanantai klo 15:00 - 16:55

Paikka Kaupungintalo, kaupunginhallituksen kokoushuone

Saapuvilla olleet jäsenet

Pekka Kantanen, puheenjohtaja
Leila Savolainen, 1. varapuheenjohtaja
Neeta Röppänen, 2. varapuheenjohtaja
Harri Auvinen
Nelli Berg-Väänänen
Jukka Pulkkinen
Minna Reijonen
Hetti Rytsy
Tapio Tolppanen
Taisto Toppinen
Erkki Virtanen, klo: 15.00-16.48, §:t 48-54

Muut saapuvilla olleet

Petteri Paronen, kaupunginjohtaja	esittelijä
Jarmo Pirhonen, palvelualuejohtaja	palvelualuejohtaja
Pekka Vähäkangas, palvelualuejohtaja	palvelualuejohtaja
Markku Rossi	valtuuston puheenjohtaja
Irja Sokka	valtuuston 2. varapuheenjohtaja
Sirpa Lätti-Hyvönen, strategiajohtaja	strategiajohtaja
Kirsi Soininen, markkinointijohtaja	markkinointijohtaja
Vesa Toivanen, kaupunginlakimies	klo: 16.42-16.55, §:t 55-57
Juha Romppanen, yleiskaavajohtaja	klo: 15.20-16.30, § 50
Seija Pasanen, joukkoliikenneinsinööri	klo: 15.20-16.30, § 50
Jouko Miettinen	klo: 16.30-16.40, § 51
Susanna Kaitanen, WSP Finland Oy	klo: 15.20-16.30, § 50
Heikki Vienola, kaupunginsihteeri	pöytäkirjanpitäjä

Asiat 48 - 57 §

Allekirjoitukset

Pekka Kantanen
puheenjohtaja

Heikki Vienola
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirjan tarkastus Kuopiossa, kaupunginhallituksen kokoushuoneessa, 28.11.2016

Nelli Berg-Väänänen

Jukka Pulkkinen

Pöytäkirja on yleisesti nähtävänä

Kuopiossa, kaupunginkansliassa, 29.11.2016

Heikki Vienola
pöytäkirjanpitäjä

21.11.2016

Julkinen

Muutoksenhakukiellot Kuntalain 91 §:n mukaan ei oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta voi tehdä §:ien 48-52 ja 54-57 osalta, koska päätökset koskevat vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Muutosta ei voi hakea valittamalla §:ään 53, koska päätöksestä voidaan tehdä kuntalain 89 §:n 1 momentin mukaan kirjallinen oikaisuvaatimus.

Oikaisuvaatimusohjeet ja valitusosoitukset

Pöytäkirjaan liitetään seuraava valitusosoitus §:n 53 osalta

liite B

Käsitellyt asiat

Nro	§	Liite/ viite*	Otsikko	Sivu
1	48 §		Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	5
2	49 §		Pöytäkirjantarkastajat	6
3	50 §		Kuopion kaupunkiseudun joukkoliikennestrategia 2025	7
4	51 §	1	Kuopion kotoutumisohjelman päivityksen esittely ja tilannekatsaus turvapaikkahakijatilanteeseen	9
5	52 §		Yhtiöittämisvelvollisuutta koskevat säännökset kunnan toiminnassa	10
6	53 §	2	Oikaisuvaatimus/Kuopion kaupungin kävelykeskustan keskitetyn puhtaanapidon jatkaminen	12
7	54 §	3-6	Talousarvion 2017 täytäntöönpano-ohje	13
8	55 §	7	Jäsenten valinta kunnallisiin luottamustoimiin	15
9	56 §	8	Jäsenten valinta ylikunnallisiin luottamustoimiin	20
10	57 §		Osayhteisvaltuuston täytäntöönpanot 14.11.2016	24
Muutoksenhaku				
	53 §		Liite B kuntalain mukainen valitusosoitus	25

48 §

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Päätösehdotus

Puheenjohtaja

Kokous todetaan laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös

Kokous todettiin yksimielisesti laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

49 §

Pöytäkirjantarkastajat

Päätösehdotus

Kaupunginjohtaja Petteri Paronen

Valitaan pöytäkirjantarkastajat. Vuorossa ovat jäsenet Nelli Berg-Väänänen ja Jukka Pulkkinen.

Päätös

Pöytäkirjantarkastajiksi valittiin yksimielisesti jäsenet Nelli Berg-Väänänen ja Jukka Pulkkinen.

Merkittiin, että omistajaohjausjaoston puheenjohtaja Leila Savolainen antoi katsauksen jaoston 21.11.2016 käsittelemistä asioista.

Kuopion kaupunkiseudun joukkoliikennestrategia 2025

Palvelualuejohtaja Jarmo Pirhonen Kaupunginhallitus

Heinäkuun alussa 2014 joukkoliikenteen kokonaispalvelujen järjestämisvastuu siirtyi joukkoliikenteen toimivaltaiselle viranomaiselle eli Kuopion kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunnalle. Viranomainen vastaa liikennepalvelujen suunnittelusta ja järjestämisestä hankintoineen sekä lippu-, maksu- ja informaatiojärjestelmien toimivuudesta ja kehittämisestä. Lisäksi viranomainen vastaa joukkoliikenteen toimintaympäristöstä siten, että liikennöinti on mahdollista sopimusten mukaisesti sujuvasti ja turvallisesti.

Joukkoliikenteen suunnittelu on pitkäjänteistä työtä, joka tarvitsee onnistuakseen selkeän strategian ja sitä tukevat pitkän aikavälin tavoitteet. Kuopion kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta päättikin lokakuussa 2015 käynnistää joukkoliikennestrategian laatimisen. Strategia sisältää Kuopion kaupunkiseudun joukkoliikenteen tavoiteohjelman 2025 ja sitä toteuttavat strategiset toimenpiteet.

Kuopion kaupunkiseudun joukkoliikenteelle on laadittu ehdotus visioksi, jossa:

- Kuopion kaupunkiseudun joukkoliikenne on helppokäyttöistä, ympäristöystävällistä ja sujuvaa.
- Maankäytön kehittäminen tukee joukkoliikenteen käytön kasvua.
- Joukkoliikenne tukee vahvasti seudun elinvoimaa sekä taloudellista kehitystä ja se on keskisuurten kaupunkiseutujen edelläkävijä.
- Asukkaiden kokema liikkumisen palvelutaso on parantunut ja joukkoliikenteen matkustajamäärä on kasvanut 20 %.

Vision saavuttamiseksi ja strategian toteuttamiseksi kehittämistyölle esitetään strategisia toimenpiteitä, jotka ovat:

- Maankäytössä vähintään 80 % asuntorakentamisesta ja 60 % elinkeinorakentamisesta ohjataan vahvan joukkoliikenneverkon palvelualueelle.
- Asiakaslähtöistä informaatio- ja lippujärjestelmää kehitetään joukkoliikenteen helppokäyttöisyyttä ja houkuttelevuutta lisääväksi mm. reaaliaikaisella matkustajainformaatiojärjestelmällä.
- Joukkoliikenteen toimintaedellytyksiä ja matkaketjujen toimivuutta parannetaan mm. sujuvoittamalla joukkoliikennettä ja toteuttamalla matkakeskus.
- Eri kuljetusten yhteensovittamista tehostetaan maaseutualueilla.
- Joukkoliikenteen ympäristöystävällisyyttä parannetaan siirtymällä sähköiseen tai muuten nykyistä vähäpäästöisempään joukkoliikenteeseen kaupunkiliikenteessä.
- Joukkoliikenteen palvelutasoa nostetaan ja kaupunkiseudun panostusta joukkoliikenteeseen nostetaan nykyisestä 39 eurosta/asukas 50 euroon/asukas vuoteen 2025 mennessä. Joukkoliikenteen markkinointia edistetään vuosittaisella määrärahalta.
- Kuopion kaupunkiseudun joukkoliikennepalvelut tuotetaan tilaaja-tuottajamallilla.

Luonnos joukkoliikennestrategiasta valmistuu joulukuun alkupuolella 2016 siten, että se voidaan viedä joukkoliikennelautakunnan käsittelyyn 15.12.2016 lausuntokierrokselle lähettämistä varten. Tavoitteena on viedä strategialuonnos lausuntoineen joukkoliikennelautakunnan käsittelyyn helmikuun 2017 kokoukseen. Jos joukkoliikennelautakunta hyväksyy osaltaan luonnoksen, viedään luonnos maaliskuun alussa 2017 Kuopion kaupunginhallitukseen ja Siilinjärven kunnanhallitukseen hyväksyttäväksi ja hallitusten harkinnan mukaan edelleen valtuustojen hyväksyttäväksi.

Asiaa esitellään kokouksessa.

Vaikutusten arviointi -

Esitys

Esitän, että kaupunginhallitus merkitse asian tiedoksi

Valmistelija

Seija Pasanen

etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

puh. +358 044 718 5424

Päätösehdotus

Kaupunginjohtaja Petteri Paronen

Kaupunginhallitus merkitse asian tiedoksi.

Päätös

Susanna Kaitanen WSP Finland Oy:stä, joukkoliikenneinsinööri Seija Pasanen ja yleiskaavajohtaja Juha Romppanen olivat kokouksessa kuultavina asiakohdassa. Kaitanen, Pasanen ja Romppanen poistuivat kokouksesta kuulemisen jälkeen.

Keskusteltuaan kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti kaupunginjohtajan tekemän päätösehdotuksen.

§ 51

Asianro 1667/00.01.05/2016

Kuopion kotoutumisohjelman päivityksen esittely ja tilannekatsaus turvapaikkahakijatilanteeseen

Kuopion kotoutumisohjelma on voimassa toistaiseksi. Ohjelmaa on päivitetty vastaamaan nykytilannetta. Päivitystyötä on tehty eri asiantuntijaryhmissä ja käsitelty mm. kaupunginjohtajan johtoryhmässä sekä Hyvinvoinnin edistämisen-, kasvun ja oppimisen ja perusturva- ja terveyslautakunnissa.

Kokouksessa asiaa esittelee maahanmuuttokoordinaattori Jouko Miettinen.

Liitteet

1 1667/2016 Kuopion Kotoutumisohjelma

Valmistelija
Jouko Miettinen
etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus

Kaupunginjohtaja Petteri Paronen

Kaupunginhallitus merkitsee asian tiedoksi.

Päätös

Ma. maahanmuuttokoordinaattori Jouko Miettinen oli kokouksessa kuultavana asiakohdassa. Miettinen poistui kokouksesta kuulemisen jälkeen.

Keskusteltuaan kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti kaupunginjohtajan tekemän päätösehdotuksen.

Yhtiöttämisvelvollisuutta koskevat säännökset kunnan toiminnassa

Kaupunginlakimies Vesa Toivanen Kansliapalvelu

Kilpailuneutraliteetillä tarkoitetaan julkisen ja yksityisen elinkeinotoiminnan tasapuolisia toimintaedellytyksiä. Kilpailulain (948/2011) 4 a luvun mukaan kilpailu- ja kuluttajavirasto voi puuttua julkisen sektorin elinkeinotoimintaan tavaroiden ja palvelujen tarjonnassa, jos käytetyt menettelyt tai toiminnan rakenteet estävät tai vääristävät kilpailua markkinoilla. Kilpailuneutraliteetin turvaamiseen liittyen myös uuden kuntalain (410/2015) 15 lukuun on koottu kunnan toimintaa markkinoilla koskevat säännökset. Kilpailulain tai kuntalain säännökset eivät lähtökohtaisesti kavenna kunnan toimialaa ja kunta voi harjoittaa samanlaista toimintaa kuin tähänkin asti, mutta toimiessaan markkinoilla kunta on velvollinen noudattamaan kuntalain 15 luvun ja EU-valtiontukisäännösten mukaisia toimintatapoja.

Käsitettä ”kilpailutilanteessa markkinoilla” ei ole määritelty laissa tarkemmin. Periaatteessa kyse on kuitenkin tilanteesta, jossa palveluja tai tavaroita tuotetaan markkinoilla ja toiminnassa on kyse kilpailutilanteesta yksityisen elinkeinoharjoittajan kanssa. Kunnan hoitaessa tehtävää kilpailutilanteessa markkinoilla, sen on annettava tehtävä osakeyhtiön, osuuskunnan, yhdistyksen tai säätiön hoidettavaksi (kuntalaki 126 §). Laissa on määritelty myös useita tilanteita, joissa kunnan ei katsota toimivan kilpailutilanteessa markkinoilla. Kysymys on tällöin esim. kunnan lakisääteisten tehtävien hoitamisesta tai toiminta perustuu monopoliasemaan. Yhtiöttämisvelvoitteen estämättä tehtävää voidaan hoitaa omana toimintana esimerkiksi tilanteessa, jossa toiminta on vähäistä (kuntalaki 127§).

Mahdollisessa yhtiöttämistilanteessa yksikön toimintaedellytyksiä tulee arvioida myös hankintalainsäädännön näkökulmasta. Hankintalain uudistamista koskevan hallituksen esityksen (HE 108/2016) mukaan kunnan sidosyksikkö saisi harjoittaa liiketoiminnastaan enintään viiden prosentin ja enintään 500 000 euron osuuden muiden kuin siihen määräysvaltaa käyttävien hankintayksiköiden kanssa. Molempien edellytysten olisi täytyttävä. Näin ollen myös viittä prosenttia pienempi muihin kuin määräysvaltaa käyttäviin hankintayksiköihin suuntautuvan myynnin osuus estäisi sidosyksikköaseman syntymisen, mikäli myynnin euromääräinen osuus on yli 500 000 euroa. Tämä tarkoittaisi samalla sitä, että kunta ei voisi suorittaa hankintaa omalta yhtiöltään kilpailuttamatta hankintaa.

Esitys

Esitän kaupunginhallitukselle, että selvitys merkitään tiedoksi.

21.11.2016

52 §

Valmistelija

Vesa Toivanen

etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

puh. 044 718 2041

Kaupunginlakimies Vesa Toivanen esittelee asiaa kokouksessa.

Päätösehdotus

Kaupunginjohtaja Petteri Paronen

Kaupunginhallitus merkitsee selvityksen tiedoksi.

Päätös

Kaupunginlakimies Vesa Toivanen oli kokouksessa läsnä asiaa käsiteltäessä.

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti kaupunginjohtajan tekemän päätösehdotuksen.

§ 53

Asianro 4217/10.03.01.02/2016

Oikaisuvaatimus/Kuopion kaupungin kävelykeskustan keskitetyn puhtaanapidon jatkaminen

Kaupunginlakimies Vesa Toivanen
Kansliapalvelu

Kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta annetun lain (669/1978) 13 §:n mukaan kunta voi päätöksellään ottaa huolehtiakseen tontinomistajalle tämän lain mukaan kuuluvista puhtaanapitotehtävistä määrättyjen katujen tai tehtävien osalta.

Kaupunginhallitus on päätöksellään 31.10.2016 § 330 esittänyt kaupunginvaltuustolle, että kävelykeskustan keskitettyä puhtaanapitoa jatketaan 1.1.2017 alkaen toistaiseksi. Lopullisen päätöksen asiassa tekee kaupunginvaltuusto.

Kaupunginhallituksen päätös koskee siten valmistelua. Kuntalain 91 §:n mukaan päätöksestä, joka koskee vain valmistelua, ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta.

Oikaisuvaatimus tulee siten jättää tutkimatta.

Esitys

Esitän kaupunginhallitukselle, että oikaisuvaatimus jätetään tutkimatta.

Liitteet

2 4217/2016 Oikaisuvaatimus

Valmistelija

Vesa Toivanen

etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

puh. 044 718 2041

Päätösehdotus

Kaupunginjohtaja Petteri Paronen

Kaupunginhallitus hyväksyy kaupunginlakimiehen esityksen.

Päätös

Kaupunginlakimies Vesa Toivanen oli kokouksessa läsnä asiaa käsiteltäessä.

Merkittiin, että kokouksesta poistuivat esteellisinä jäsen Neeta Röppänen (yhteisöjäävi) ja jäsen Minna Reijonen (yleislausekejäävi) asiakohdan käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti kaupunginjohtajan tekemän päätösehdotuksen.

§ 54

Asianro 7739/02.02.02/2016

Talousarvion 2017 täytäntöönpano-ohje

Talousarviopäällikkö Pirjo Salmelainen Talous- ja strategiapalvelu

Kaupunginvaltuusto hyväksyi kokouksessaan 14.11.2017 talousarvion vuodelle 2017 ja talous- ja toimintasuunnitelman vuosille 2017 – 2020. Talousarvion täytäntöönpano-ohjeiden tarkoituksena on antaa konkreettisia ohjeita valtuuston hyväksymän talousarvion täytäntöönpanossa ja seurannassa noudatettavaksi talousarviossa määriteltyjen asioiden lisäksi.

Talousarvion täytäntöönpanoa suunniteltaessa toimielinten, taseyksiköiden, liikelaitosten ja toiminnasta vastaavien viranhaltijoiden tulee valvoa määrärahojen käyttöä talousarvion mukaisiin käyttötarkoituksiin ja talousarviossa osoitetun suuruisina.

Vaikutusten arviointi

Päätös on ilmasto- ja yritysvaikutuksiltaan neutraali.

Liitteet

- 3 7739/2016 Liite 1 Talousarvion määrärahojen ja tuloarvioiden yhteenve-
- to
- 4 7739/2016 Liite 2 Investointiosan sitovat määrärahat ja tuloarviot
- 5 7739/2016 Liite 3 Liikelaitoksille asetetut sitovat tavoitteet
- 6 7739/2016 Käyttösuunnitelman täytäntöönpano-ohje 2017

Valmistelija

Pirjo Salmelainen

etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

puh. +358 017 18 2807

Päätösehdotus

Kaupunginjohtaja Petteri Paronen

Kaupunginhallitus hyväksyy vuoden 2017 talousarvion täytäntöönpano-ohjeen ja saattaa valtuuston hyväksymän talousarvion täytäntöönpano-ohjeineen lauta- ja johtokuntien noudatettavaksi.

Päätös

Merkittiin, että asiakohda käsiteltiin välittömästi asiakohdan 4 käsittelyn jälkeen.

Merkittiin, että kaupunginlakimies Vesa Toivanen saapui kokoukseen asiakohdan käsittelyn aikana.

21.11.2016

Keskustelun kuluessa jäsen Erkki Virtanen teki jäsen Minna Reijosen kannattamana seuraavan sisältöisen muutosehdotuksen:

Korvataan kappaleessa 5 oleva virke: "Käyttösuunnitelmiin ei saa jättää kohdentamattomia toimenpiteitä ja euroja"

virkkeellä

"Jos palvelualue ei kykene tekemään kaikkia kohdennustoimenpiteitä, sen on perusteltava kaupunginhallitukselle, miksi ei. Sen jälkeen kaupunginhallitus päättää kohdentamistoimenpiteiden jatkosta".

Keskustelun päätyttyä puheenjohtaja totesi, että on tehty kannatettu muutosehdotus, josta on äänestettävä. Puheenjohtaja ehdotti äänestettäväksi asiassa siten, että ne, jotka ovat kaupunginjohtajan tekemän ehdotuksen kannalla äänestävät JAA ja ne, jotka ovat jäsen Erkki Virtasen tekemän ehdotuksen kannalla äänestävät EI. Äänestysehdotus hyväksyttiin.

Nimenhuutoäänestyksellä suoritettussa äänestyksessä annettiin 9 jaa-ääntä (Auvinen, Berg-Väänänen, Kantanen, Pulkkinen, Rytsy, Röppänen, Savolainen, Tolppanen ja Toppinen) ja 2 ei-ääntä (Virtanen ja Reijonen), joten kaupunginhallitus oli hyväksynyt kaupunginjohtajan tekemän ehdotuksen.

Jäsen Erkki Virtanen poistui kokouksesta asiakohdan käsittelyn jälkeen.

§ 55

Asianro 6591/00.00.01.00/2016

Jäsenten valinta kunnallisiin luottamustoimiin

Yleistä

Valtioneuvosto on tehnyt 16. kesäkuuta 2016 päätöksen Kuopion ja Juankosken kaupunkien yhdistymisestä. Juankosken kaupunki lakkaa ja yhdistyy Kuopion kaupunkiin 1.1.2017.

Kuopion ja Juankosken valtuustot ovat muodostaneet syksyllä 2016 kuntarakennelain ja yhdistymissopimuksen perusteella ns. osayhteisvaltuuston, joka toimii 1.1.2017 lukien Kuopion kaupunginvaltuustona siihen saakka, kunnes uusi valtuusto valitaan kuntavaaleissa 2017.

Osayhteisvaltuusto on kokouksessaan 12.9.2016 valinnut yhdistyneen kunnan kaupunginhallituksen, joka toimii Kuopion kaupunginhallituksena siihen saakka, kunnes uusi hallitus on valittu kesäkuussa 2017.

Yhdistyvien kuntien muiden luottamushenkilöiden toimet päättyvät kuntarakennelain mukaisesti kuntajaon muutoksen tullessa voimaan eli 1.1.2017. Tämän johdosta osayhteisvaltuuston on tarpeen vahvistaa muiden Kuopion kaupungin luottamushenkilöiden toimien jatkuminen 1.1.2017 alkaen siihen saakka, kunnes toimiin on valittu uudet luottamushenkilöt kuntavaalien jälkeen kesäkuussa 2017.

Kaupunkien edustajien välisessä tapaamisessa on sovittu siitä, että osayhteisvaltuusto vahvistaa loppuvuonna muiden toimielinten kokoonpanon ja luottamustehtävien jatkumisen siten, että lähtökohtaisesti Kuopion kaupungin nykyiset luottamushenkilöt jatkaisivat uuden kunnan luottamushenkilöinä 1.1.2017 alkaen siihen saakka, kunnes luottamustoimiin on valittu uudet henkilöt kuntavaalien jälkeen.

Kaupunkien edustajien välisessä tapaamisessa sovittiin lisäksi siitä, että Juankosken kaupunki nimeää syksystä 2016 lukien edustajansa puhe- ja läsnäolo-oikeudella seuraaviin Kuopion kaupungin lautakuntiin: perusturva- ja terveyslautakunta, kasvun ja oppimisen lautakunta, kaupunkirakennelautakunta, hyvinvoinnin edistämisen lautakunta, ympäristö- ja rakennuslautakunta ja tarkastuslautakunta.

Kuopion kaupungin ja Juankosken kaupungin välisen yhdistymissopimuksen mukaisesti yhdistyneen kunnan hallinto järjestetään Kuopion kaupungin 1.1.2017 voimassa olevan hallintomallin mukaisesti.

Lautakuntien kokoonpano

Kuntalain 36 §:n mukaan vaalikelpoinen lautakuntaan on henkilö, joka on vaalikelpoinen valtuustoon, ei kuitenkaan:

- 1) asianomaisen lautakunnan alainen kunnan palveluksessa oleva henkilö;

- 2) henkilö, joka on asianomaisen lautakunnan tehtäväalueella toimivan, kunnan määräämisvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa; eikä
- 3) henkilö, joka on hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen jäsenenä taikka johtavassa ja vastuullisessa tehtävässä tai siihen rinnastettavassa asemassa liiketoimintaa harjoittavassa yhteisössä, jos kysymyksessä on sellainen yhteisö, jolle asianomaisessa lautakunnassa tavanomaisesti käsiteltävien asioiden ratkaisu on omiaan tuottamaan olennaista hyötyä tai vahinkoa.

Palvelualueiden lautakunnat

Palvelualueiden johtosäännön 1 luvun 2 §:n mukaan palvelualueilla olevien lautakuntien kokoonpano on seuraava:

Hyvinvoinnin edistämisen lautakunnassa on 11 jäsentä ja jokaisella henkilökohtainen varajäsen.

Kasvun ja oppimisen lautakunnassa on 11 jäsentä ja jokaisella henkilökohtainen varajäsen.

Kaupunkirakennelautakunnassa on 11 jäsentä ja jokaisella henkilökohtainen varajäsen.

Perusturva- ja terveyslautakunnassa on 11 jäsentä ja jokaisella henkilökohtainen varajäsen.

Perusturva- ja terveyslautakunnassa on 11 jäsentä ja jokaisella henkilökohtainen varajäsen. Perusturva- ja terveyslautakunnassa on väliaikaisesti 12 jäsentä ja jokaisella henkilökohtainen varajäsen vuosina 2015–2016.

Kaupunginvaltuusto nimeää jäseniksi valituista lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

Ympäristö- ja rakennuslautakunta

Ympäristö- ja rakennuslautakunnassa on 7 jäsentä ja yhtä monta henkilökohtaista varajäsentä.

Kuopion ja Suonenjoen kaupunkien hyväksymän yhteistoimintasopimuksen mukaan ympäristö- ja rakennuslautakunnassa on 5 jäsentä isäntäkunnasta ja 2 jäsentä Suonenjoen kaupungista sekä yhtä monta henkilökohtaista varajäsentä.

Isäntäkunnan valtuusto on valinnut jäsenistä lautakunnan puheenjohtajan ja Suonenjoen kaupunki on valinnut varapuheenjohtajan.

Tarkastuslautakunta

Kuntalain 121 §:n mukaan valtuusto asettaa tarkastuslautakunnan hallinnon ja talouden tarkastuksen sekä arvioinnin järjestämistä varten. Lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan tulee olla valtuutettuja.

Vaalikelpoinen tarkastuslautakuntaane ei ole kuntalain 71 §:n mukaan:

- 1) kunnanhallituksen jäsen;
- 2) apulaispormestari;
- 3) henkilö, joka on kunnanhallituksen jäsen, kunnanjohtajan, pormestarin ja apulaispormestarin hallintolain 28 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettu läheinen;
- 4) kuntaan tai kunnan määräämisvallassa olevaan yhteisöön tai säätiöön pysyväisluonteisessa palvelussuhteessa oleva henkilö; eikä
- 5) henkilö, joka ei ole vaalikelpoinen kunnanhallitukseen.

Tarkastussäännön 2 §:n mukaan lautakunnassa on puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja sekä 4-7 muuta jäsentä. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen. Lautakunnan jäsenet ja varajäsenet ovat valtuutettuja ja varavaltuutettuja.

Keskusvaalilautakunta

Keskusvaalilautakunnan johtosäännön 2 §:n mukaan lautakuntaan kuuluu puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja kolme muuta jäsentä sekä tarpeellinen määrä varajäseniä, joita on kuitenkin oltava vähintään viisi. Varajäsenet on asetettava siihen järjestykseen, jossa he tulevat jäsenten sijaan.

Valtuusto nimeää jäseniksi valituista puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

Kuopion kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta

Kuopion kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunnan johtosäännön 3 §:n mukaan joukkoliikennelautakunnassa on seitsemän (7) jäsentä, joista Kuopion kaupunginvaltuusto valitsee viisi (5) jäsentä ja kullekin henkilökohtaisen varajäsenen sekä Siilinjärven kunnanvaltuusto kaksi (2) jäsentä ja molemmille henkilökohtaisen varajäsenen.

Kuopion kaupunginvaltuusto valitsee jäsenistä puheenjohtajan ja Siilinjärven kunnanvaltuusto varapuheenjohtajan.

Pohjois-Savon käräjäoikeuden lautamiehet

Käräjäoikeuslain mukaan valtuusto valitsee lautamiehet toimikauttaan vastaavaksi ajaksi. Valittavien lautamiesten tulee mahdollisimman tasapuolisesti edustaa kunnan väestön ikä, elinkeino-, sukupuoli- ja kielijakautumaa.

Käräjäoikeuslain 6 §:n mukaan lautamiehen tulee olla käräjäoikeuden tuomiopiiriin kuuluvassa kunnassa asuva Suomen kansalainen, joka ei ole konkurssissa, jonka toimintakelpoisuutta ei ole rajoitettu ja jota on pidettävä sopivana toimimaan lautamiehenä

Lautamieheksi ei saa valita henkilöä, joka on alle 25-vuotias tai joka on täyttänyt 65 vuotta. Lautamies on velvollinen eroamaan tehtävästään täyttäessään 68 vuotta. Lautamiehenä ei saa olla henkilö, jolla on virka yleisessä tuomioistuimessa tai rangaistuslaitoksessa taikka joka virassaan suorittaa ulosottotehtäviä, rikosten esitutkintaa taikka tulli- tai poliisivalvontaa, eikä

21.11.2016

55 §

myöskään syyttäjä, asianajaja taikka muu ammatikseen asianajoa harjoittava henkilö.

Oikeusministeriö on vahvistanut Kuopion osalta lautamiesten lukumääräksi 36.

Kiinteistötoimitusten uskotut miehet

Kiinteistönmuodostamislain 2 luvun 6 §:n mukaan valtuuston tulee valita kunnan kiinteistötoimitusten uskotuiksi miehiksi vähintään kuusi (6) henkilöä valtuuston toimikautta vastaavaksi ajaksi.

Uskotun miehen tulee olla kiinteistöasioihin perehtynyt paikalliset olot tunteva henkilö. Vaalikelpoisuudesta uskotun miehen toimeen on lisäksi voimassa, mitä käräjäoikeuden lautamiehistä säädetään.

Kuopion poliisialueen neuvottelukunta

Poliisin hallinnosta annetun asetuksen 15.3.1996/158 11 §:n mukaan poliisin neuvottelukunnan tehtävänä on seurata poliisin toimintaan vaikuttavan ympäristön kehitystä sekä poliisin toimintaa, tehdä aloitteita poliisin toiminnan kehittämiseksi, antaa lausuntoja poliisia koskevista asioista sekä käsitellä ne muut asiat, jotka sen käsiteltäviksi toimitetaan.

Asetuksen 13 §:n mukaan poliisihallitus vahvistaa neuvottelukunnan jäsenten määrän. Kullakin jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen. Kunnanvaltuusto valitsee neuvottelukunnan jäsenet toimikaudekseen. Lisäksi neuvottelukuntaan kuuluu poliisilaitoksen päällikkö. Neuvottelukunta valitsee keskuudessaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Poliisin henkilöstöön kuuluva ei kuitenkaan voi toimia puheen johtajana eikä varapuheenjohtajana.

Kaupunginvaltuusto on valinnut Kuopion poliisialueen neuvottelukuntaan yhden jäsenen ja hänelle henkilökohtaisen varajäsenen.

Maaninka-neuvottelukunta

Maaninka-neuvottelukunnan toimintasäännön 2 §:n mukaan Kuopion kaupunginvaltuusto valitsee neuvottelukuntaan 10 jäsentä ja kullekin henkilökohtaisen varajäsenen. Neuvottelukunta muodostetaan Maaningan alueen asukkaista. Esityksen Maaninka-neuvottelukunnan jäsenistä tekee Maaningan kunnanvaltuusto vuoden 2014 aikana.

Neuvottelukunnan toimikausi alkaa, kun kaupunginvaltuusto on nimennyt neuvottelukunnan jäsenet ja varajäsenet sekä hyväksynyt neuvottelukunnan toimintasäännön. Neuvottelukunnan toimikausi alkaa 1.1.2015 ja päättyy 31.12.2017.

Päätösehdotus

Kaupunginjohtaja Petteri Paronen

Kaupunginhallitus esittää osayhteisvaltuustolle, että Kuopion kaupungin nykyiset luottamushenkilöt jatkavat entisissä toimissaan liitteen mukaisesti 1.1.2017 lukien valtuustokauden loppuun saakka.

Päätös

Kaupunginlakimies Vesa Toivanen oli kokouksessa läsnä asiaa käsiteltäessä.

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti kaupunginjohtajan tekemän päätösehdotuksen.

§ 56

Asianro 6592/00.00.01.00/2016

Jäsenten valinta ylikunnallisiin luottamustoimiin

Yleistä

Valtioneuvosto on tehnyt 16. kesäkuuta 2016 päätöksen Kuopion ja Juankosken kaupunkien yhdistymisestä. Juankosken kaupunki lakkaa ja yhdistyy Kuopion kaupunkiin 1.1.2017.

Kuopion ja Juankosken valtuustot ovat muodostaneet syksyllä 2016 kuntarakennelain ja yhdistymissopimuksen perusteella ns. osayhteisvaltuuston, joka toimii 1.1.2017 lukien Kuopion kaupunginvaltuustona siihen saakka, kunnes uusi valtuusto valitaan kuntavaaleissa 2017.

Osayhteisvaltuusto on kokouksessaan 12.9.2016 valinnut yhdistyneen kunnan kaupunginhallituksen, joka toimii Kuopion kaupunginhallituksena siihen saakka, kunnes uusi hallitus on valittu kesäkuussa 2017.

Yhdistyvien kuntien muiden luottamushenkilöiden toimet päättyvät kuntarakennelain mukaisesti kuntajaon muutoksen tullessa voimaan eli 1.1.2017. Tämän johdosta osayhteisvaltuuston on tarpeen vahvistaa muiden Kuopion kaupungin luottamushenkilöiden toimien jatkuminen 1.1.2017 alkaen siihen saakka, kunnes toimiin on valittu uudet luottamushenkilöt kuntavaalien jälkeen kesäkuussa 2017.

Kaupunkien edustajien välisessä tapaamisessa on sovittu siitä, että osayhteisvaltuusto vahvistaa loppuvuonna muiden toimielinten kokoonpanon ja luottamustehtävien jatkumisen siten, että lähtökohtaisesti Kuopion kaupungin nykyiset luottamushenkilöt jatkaisivat uuden kunnan luottamushenkilöinä 1.1.2017 alkaen siihen saakka, kunnes luottamustoimiin on valittu uudet henkilöt kuntavaalien jälkeen.

Vaalikelpoisuus lautakuntiin

Kuntalain 36 §:n mukaan vaalikelpoinen lautakuntaan on henkilö, joka on vaalikelpoinen valtuustoon, ei kuitenkaan:

- 1) asianomaisen lautakunnan alainen kunnan palveluksessa oleva henkilö;
- 2) henkilö, joka on asianomaisen lautakunnan tehtäväalueella toimivan, kunnan määräämisvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa; eikä
- 3) henkilö, joka on hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen jäsenenä taikka johtavassa ja vastuullisessa tehtävässä tai siihen rinnastettavassa asemassa liiketoimintaa harjoittavassa yhteisössä, jos kysymyksessä on sellainen yhteisö, jolle asianomaisessa lautakunnassa tavanomaisesti käsiteltävien asioiden ratkaisu on omiaan tuottamaan olennaista hyötyä tai vahinkoa.

Alueellinen jätelautakunta (Savo-Pielisen jätelautakunta)

Alueellisen jätelautakunnan johtosäännön 3 § mukaan isäntäkunnan valtuusto asettaa lautakunnan toimikaudekseen sopijakuntien valtuustojen nimeämistä jäsenistä. Lautakunnassa on 11 jäsentä ja kullakin jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen.

Kunnat nimeävät yhteiseen lautakuntaan jäseniä seuduittain seuraavasti:

Kuopio	4 jäsentä
Pielisen Karjalan seutu (Lieksa, Nurmes, Juuka ja Valtimo)	2 jäsentä
Siilinjärvi ja ~~Maaninka~~	2 jäsentä
Pieksämäki	1 jäsen
Koillis-Savon seutu (Rautavaara, ~~Juankoski~~ , Kaavi ja Tuusniemi)	1 jäsen
Sisä-Savon seutu (Suonenjoki, Rautalampi, Vesanto ja Tervo) sekä Konnevesi	1 jäsen

Isäntäkunnan valtuusto valitsee yhden jäsenistään lautakunnan puheenjohtajaksi ja muiden kuntien edustajista vuorotellen yhden jäsenen varapuheenjohtajaksi.

Pohjois-Savon aluepelastuslautakunta

Pohjois-Savon alueellisen pelastustoimen johtosäännön 3 §:n mukaan Pohjois-Savon aluepelastuslautakunta toimii Kuopion kaupunginvaltuuston ja Kuopion kaupunginhallituksen alaisuudessa. Lautakuntaan kuuluu yhdeksän (9) jäsentä ja yhtä monta henkilökohtaista varajäsentä. Lautakunnan jäsenet ja varajäsenet valitaan sekä puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja nimetään Pohjois-Savon alueellisen pelastustoimen yhteistoimintasopimuksen mukaisesti.

Lautakunta on asemaltaan kuntalain (410/2015) 51 §:n tarkoittama lautakunta.

Pohjois-Savon alueellisen pelastustoimen yhteistoimintasopimuksen mukaan jäsenet ja varajäsenet valitaan seutukunnittain niiden asukaslukujen suhteessa. Jokaisella seutukunnalla on kuitenkin yksi jäsen. Kunkin seutukunnan kunnat sopivat keskenään, miten jäsenyydet ja varajäsenyydet jakautuvat kuntien välillä. Kuopion kaupunginvaltuusto valitsee lautakunnan jäsenet ja nimeää puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja nimetään seutukunnittain.

21.11.2016

56 §

Yhteistoimintasopimuksen sopijakunnat:

Iisalmi, ~~Juankoski~~, Kiuruvesi, Kuopio, Suonenjoen ja Varkauden kaupungit sekä Kaavi, Kangaslampi, Keitele, Lapinlahti, Leppävirta, ~~Maaninka~~, Pielavesi, Rautalampi, Rautavaara, Siilinjärvi, Sonkajärvi, Tervo, Tuusniemi, Varpaisjärvi, Vesanto ja Vieremä.

Kuntayhtymän toimielimet

Kuntalain 59 §:n yhtymävaltuustoon sovelletaan, mitä valtuustosta säädetään. Yhtymävaltuuston jäsenet valitsee kunta perussopimuksessa sovitulla tavalla.

Vaalikelpoisuus kuntayhtymän toimielimiin

Kuntalain 82 §:n mukaan vaalikelpoinen kuntayhtymän toimielimiin on henkilö, joka 33 §:n mukaan on vaalikelpoinen kuntayhtymän jäsenkunnan luottamustoimeen. Vaalikelpoinen ei kuitenkaan ole 34 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettu henkilö eikä samaan kuntayhtymään pysyväisluonteisessa palvelussuhteessa oleva henkilö.

Vaalikelpoinen muun kuin 81 §:n 1 momentissa tarkoitettujen toimielimen jäseneksi ei ole myöskään henkilö, joka on hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen jäsenenä taikka johtavassa ja vastuullisessa tehtävässä tai siihen rinnastettavassa asemassa liiketoimintaa harjoittavassa yhteisössä, jos kysymyksessä on sellainen yhteisö, jolle toimielimessä tavanomaisesti käsiteltävien asioiden ratkaisu on omiaan tuottamaan olennaista hyötyä tai vahinkoa.

Perussopimuksessa voidaan sopia, että kuntayhtymän muun toimielimen kuin yhtymäkokouksen jäsenten ja varajäsenten tulee olla jäsenkuntien valtuutettuja.

Itä-Suomen päihdehuollon kuntayhtymän yhtymävaltuusto

Itä-Suomen päihdehuollon kuntayhtymän perussopimuksen 2 luvun 4 §:n mukaan kukin jäsenkunta valitsee yhden (1) jäsenen ja tälle henkilökohtaisen varajäsenen jäsenkuntien valtuustojen toimikautta vastaavaksi ajaksi.

Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin kuntayhtymän valtuusto

Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin kuntayhtymän perussopimuksen 2 luvun 9 §:n mukaan valtuustoon valitsevat jäsenkuntien valtuustot jäseniä seuraavasti:

Väestötietolaisissa tarkoitettuun väestötietojärjestelmään otettu viimeisin tietokunnan asukasluvusta vuoden vaihteessa jäsenten lukumäärä

2.000 tai vähemmän	1
2.001 - 8.000	2
8.001 - 25.000	3
25.001 - 100.000	4
100.001 - 400.000	5

Kullekin jäsenelle valitaan henkilökohtainen varajäsen.

21.11.2016

56 §

Valtuuston jäsenet valitaan jäsenkuntien valtuustojen toimikautta vastaavaksi ajaksi.

Lisäksi Kuopion yliopisto nimeää valtuustoon kaksi jäsentä ja kaksi henkilökohtaista varajäsentä.

Merkitään, että Kuopion väkiluku on yli 100.000, joten valittavien jäsenten ja henkilökohtaisten varajäsenten lukumäärä on viisi.

Savonia-ammattikorkeakoulun kuntayhtymän yhtymävaltuusto

Savonia-ammattikorkeakoulun kuntayhtymän perussopimuksen 2 luvun 6 §:n mukaan yhtymävaltuustossa on Kuopiosta seitsemän (7), Varkaudesta viisi (5), Iisalimesta kolme (3), Kiuruvedeltä yksi (1) ja Lapinlahdelta yksi (1) jäsen.

Kullakin jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen.

Savon koulutuskuntayhtymän yhtymävaltuusto

Savon koulutuskuntayhtymän perussopimuksen 2 luvun 6 §:n mukaan jäsenkunnat valitsevat yhtymävaltuustoon jäsenet ja kullekin henkilökohtaisen varajäsenen. Yhtymävaltuustossa on Kuopiosta neljä (4) Varkaudesta kolme (3), Iisalimesta ja Siilinjärveltä kaksi (2) ja muista jäsenkunnista yksi (1) jäsen.

Valtuuston jäsenten ja varajäsenten tulee olla jäsenkuntien valtuutettuja. Yhtymävaltuuston jäsenet ja varajäsenet valitaan jäsenkuntien toimikautta vastaavaksi ajaksi. Toimikausi jatkuu siihen asti kunnes uusi yhtymävaltuusto on valittu.

Pohjois-Savon liiton perussopimuksen 3 luvun 14 §:n mukaisesti mikäli kaksi tai useampia kuntia yhdistyy yhdeksi kuntayhtymän jäsenkunnaksi kesken vaalikauden, valitsee yhdistynyt kunta edustajansa maakuntavaltuustoon noudattaen soveltuvin osin tämän perussopimuksen määräyksiä. Merkitään, että maakuntavaltuuston jäsenistä päätetään erikseen kevään 2017 aikana.

Liitteet 8 6592/2016 Luottamushenkilöluettelo ylikunnallisiin luottamustoimiin

Valmistelija
Heikki Vienola
etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

puh. 044 718 2021

Päätösehdotus Kaupunginjohtaja Petteri Paronen

Kaupunginhallitus esittää osayhteisvaltuustolle, että Kuopion kaupungin nykyiset luottamushenkilöt jatkavat entisissä toimissaan liitteen mukaisesti 1.1.2017 lukien valtuustokauden loppuun saakka.

Päätös Kaupunginlakimies Vesa Toivanen oli kokouksessa läsnä asiaa käsiteltäessä. Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti kaupunginjohtajan tekemän päätösehdotuksen.

§ 57

Asianro 954/00.02.00/2016

Osayhteisvaltuuston täytäntöönpanot 14.11.2016

Päätösehdotus

Kaupunginjohtaja Petteri Paronen

Kaupunginhallitus toteaa, että osayhteisvaltuuston 14.11.2016 tekemät päätökset ovat syntyneet lainmukaisessa järjestyksessä ja valtuuston toimivallan puitteissa ja ehdottaa, että ne saataisiin välittömästi panna täytäntöön, mikäli kysymys ei ole pöydälle pannuista asioista, tai sellaisista asioista, joissa täytäntöönpano tekisi mahdollisen valituksen mitättömäksi, sekä viimeksi mainittujen asioiden osalta sen jälkeen, kun ne ovat saavuttaneet lainvoiman.

Päätös

Kaupunginlakimies Vesa Toivanen oli kokouksessa läsnä asiaa käsiteltäessä.

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti kaupunginjohtajan tekemän päätösehdotuksen.

21.11.2016

Liite B kuntalain mukainen valitusosoitus (53 §)

Valitusoikeus ja valitusperusteet

Kunnallisvalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen. Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksin vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Mikäli päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksin myös asianosainen sekä kunnan jäsen.

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, päätöksen tehnyt viranomaisena on ylittänyt toimivaltansa tai päätös on muuten lainvastainen.

Yksityisoikeudellisen riita-asian (esimerkiksi vahingonkorvausvaatimus) tutkiminen ja ratkaiseminen ei korvauksen perusteen ja määrän osalta kuulu hallinto-oikeuden toimivaltaan.

Valitusviranomainen Itä-Suomen hallinto-oikeus

Postiosoite	PL 1744, 70101 KUOPIO
Käyntiosoite	Minna Canthin katu 64
Puhelin	029 56 42500 (vaihe)
Faksi	029 56 42501
Sähköposti	ita-suomi.hao(at)oikeus.fi
Virka-aika	8.00 - 16.15

Valitusaika

Kunnallisvalitus on tehtävä **30 päivän kuluessa** päätöksen **tiedoksisaanista**. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan.

Valituskirjelmän sisältö ja liitteet

Valitus tehdään kirjallisesti. Valituskirjelmässä, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava

- valittajan nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä osin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- muutosvaatimuksen perusteet.

Valituskirjelmä on valittajan tai valituskirjelmän muun laatijan omakätisesti allekirjoitettava. Jos ainoastaan laatija on allekirjoittanut valituskirjelmän, siinä on mainittava myös laatijan nimi, kotikunta ja postiosoite.

Valituskirjelmään on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä

21.11.2016

- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on liitettävä valituskirjelmään valtakirja sen mukaan kuin hallintolainkäyttölain 21 §:ssä säädetään.

Valitusasiakirjojen toimittaminen valitusviranomaiselle

Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen viraston virka-ajan päättymistä. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun 26 päivä tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valitusasiakirjat toimittaa valitusviranomaiselle ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.

Valitusasiakirjat voi toimittaa myös telekopiona (faksina) tai sähköpostina. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä, eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Sähköisen viestin (faksin tai sähköpostin) katsotaan saapuneen viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Valitusasiakirjat toimitetaan aina omalla vastuulla. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille ennen valitusajan päättymistä.

Oikeudenkäyntimaksu

Tuomioistuin voi periä muutoksenhakuasian käsittelystä tuomioistuinmaksulain 2 §:n (1455/2015) mukaisen oikeudenkäyntimaksun.